

Zvonimir Radić

PRIPREMA LI USTAVNI SUD OZAKONJIVANJE PROTUZAKONITOSTI ¹

Od Ustavnog suda Republike Hrvatske svi očekujemo da bezrezervno štiti zakonski poredak koji je usklađen s Ustavom, kad god je na protuzakonito stanje ili postupanje upozoren urednom ustavnom tužbom, što znači: kada nema drugog puta da se zakonitost uspostavi. No, postupa li tako Ustavni sud?

U slučaju pretvaranja zakonitog statuta Matice hrvatske u protuzakoniti – s ciljem da glavni tajnik Zorislav Lukić mirno i na dugi rok neprijateljski preuzme tu staru i neprocjenjivo vrijednu hrvatsku instituciju – Ustavni sud je već učinio prvi korak u ozakonjivanju protuzakonitosti: Mato Arlović je kao predsjednik vijeća od tri člana (ostala su dva: Snježana Bagić i Mario Jelušić), nakon godinu dana prosuđivanja, odustao da sudi po ustavnoj tužbi Zvonimira Radića u opisanom predmetu uz obrazloženje: *Ne postoje pretpostavke za odlučivanje o biti stvari.*

A *bit stvari* sasvim je jednostavno utvrđena u spomenutoj ustavnoj tužbi ovako: tužbu je Zvonimir Radić podigao protiv rješenja Upravnog suda Republike Hrvatske, kojim taj sud indirektno utvrđuje:

1. „da udruga građana kao nevladina organizacija, koja je uvedena u Registar udruga građana Gradskog ureda za opću upravu Grada Zagreba, može mijenjati svoj statut po odlukama vlastite skupštine tako da u statut uvede i protuzakonite odredbe;“

2. „da Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba, koji odlučuje o svim upisima u Registar udruga građana čije je sjedište na području Zagreba, nije dužan provjeriti zakonitost svake promjene statuta registriranih udruga građana, i zakonitost internih strukturnih odnosa tih udruga građana koji se upisuju u Registar udruga građana: kao stanje njihova članstva i izbor njihovih upravnih tijela;“

3. „da Gradski ured za opću upravu grada Zagreba i Upravni sud Republike Hrvatske nisu dužni poništiti sve protuzakonite odluke odgovarajućih udruga građana, koje su nastale primjenom protuzakonitih odredbi uvedenih u njihove statute nakon početne registracije, ili protuzakonitom primjenom njihovih statuta. (To se poništavanje ostvaruje odbijanjem uvođenja u Registar udruga građana nezakonitih odluka udruga građana i odgovarajućim odlukama Upravnog suda Republike Hrvatske).“

Pred Ustavnim sudom našao se, dakle, problem koji se još jednostavnije može ispričati kako slijedi.

Ako u Hrvatskoj neka zavjerenička skupina njezinih građana želi legalno trajno razarati vlastitu državu, tada to može učiniti tako da najprije osnuje nevladinu udrugu sukladno svim zakonima Republike Hrvatske. Kada njezin statut prilikom osnivanja ne bi bio u skladu sa svim hrvatskim zakonima, odgovarajuća državna institucija koja vodi registar takvih udruga odbila bi registraciju i zavjerenička bi skupina ostala u ilegali. No, osnivanje legalne udruge samo je pripremna aktivnost zavjerenika. Na prvoj skupštini poslije osnivačke zavjerenička skupina predlaže izmjene i dopune statuta, koje sadržavaju protuzakonite odredbe potrebne zavjerenicima da ostvare svoj program. Skupština s velikim povjerenjem u vodeću strukturu zavjerenika, koja ju je sazvala, prihvaća predložene izmjene i dopune. Nakon toga nema više nikoga tko bi zavjereničku skupinu zaustavio u njenu pohodu, jer nitko nije dužan pročitati novi statut, utvrditi da je protuzakonit i odbiti njegovu registraciju – novi statut se automatski registrira i uključuje u hrvatski pravni poredak.

Od tog trenutka zavjerenička skupina može mirno, radeći po legaliziranom statutu, ostvarivati svoj dugoročni program rušenja hrvatske države.

Nakon opisanog postupka Ustavnog suda Republike Hrvatske nema više nikakve zaprieke da iduća Skupština Matice hrvatske ne izmijeni svoj statut tako da među svrhe svoga postojanja (cilj nije utvrđen) napiše, na primjer, „Matica hrvatska zalaže se za dosljednu primjenu hrvatsko-srpskoga jezika u školama i medijima Republike Hrvatske“. Taj izmijenjeni i dopunjeni statut nitko ne bi bio dužan pročitati, a ponajmanje zastupnici na Skupštini, koji vjeruju svojem predsjedniku i njegovu potpisu ispod izmijenjenog i dopunjenog teksta statuta.

No, to ne bi bila ništa veća protuzakonitost od one koju je Ustavni sud već blagoslovio svojim rješenjem da ne postoje pretpostavke za odlučivanje o biti stvari. Sadašnji statut Matice hrvatske, koji je bit stvari, a čiju zakonitost nitko nije dužan ispitati i nametnuti, propisuje, na primjer, da potpis glavnoga tajnika (Zorislava Lukića) vrijedi jednako kao i potpis predsjednika, što je svojim potpisom pod statut (koji se zove Pravila Matice hrvatske) potvrdio i sam predsjednik Igor Zidić.

U prvobitnom statutu Matice hrvatske o ovlastima predsjednika piše ovo:

„Predsjednik zastupa društvo.

Ako je predsjednik spriječen, zamjenjuje ga jedan od potpredsjednika, glavni tajnik, gospodarski tajnik ili poslovni tajnik. Maticu hrvatsku kao pravnu osobu može zastupati opunomoćenik kojega ovlasti predsjednik ili član Predsjedništva, koji ga zamjenjuje.“

Ta je odredba u režiji Zorislava Lukića zamijenjena ovom odredbom:

„Maticu hrvatsku samostalno zastupa njezin predsjednik, odnosno potpredsjednici i drugi članovi Predsjedništva pojedinačno i samostalno (podvukao Z.R.), a izvanredno i opunomoćenik kojega opunomoćuje predsjednik.“ Član Predsjedništva je, dakako, glavni tajnik Zorislav Lukić, koji se tom odredbom obilno koristi za razliku od drugih članova Predsjedništva.

Statut je čak propisao da Glavni odbor može onemogućiti predsjedniku, kojega bira Skupština, svako sudjelovanje u odlučivanju ovom odredbom:

„U slučaju da Glavni odbor utvrdi da je predsjednik izgubio njegovo povjerenje, mora postupak njegova opoziva pokrenuti pred glavnom skupštinom, i to s tri četvrtine glasova ukupnog broja svojih članova.“ Odredba je bez ikakvih vremenskih ograničenja, tako da Glavni odbor može i nadalje obavljati poslove po vlastitom nahođenju, jer potpisnika ima na pretek.

Zbog prijekne potrebe da se okoristi protuzakonitim odredbama statuta, Zorislav Lukić je sve učinio da se prošla skupština Matice hrvatske održi u BiH. Znajući da je to nemoguće, jer postojeći statut propisuje:

„Matica hrvatska je, sukladno Zakonu o udrugama, pravna osoba koja kao jedinstvena organizacija djeluje na cijelom području Republike Hrvatske.“,

On je dvije godine ranije, na izvještajnoj skupštini u Poreču, postigao unošenje u statut Matice hrvatske i ove protuzakonite odredbe:

„Matica hrvatska je, sukladno Zakonu o udrugama, pravna osoba koja kao jedinstvena organizacija djeluje na cijelom području Republike Hrvatske i u drugim zemljama.“

Kako je neprijateljsko preuzimanje Matice hrvatske uznapredovalo citiranim rješenjem Ustavnog suda, ne mogu u ovom prvom javljanju prešutjeti jedan protuhrvatski biser iz „biti stvari“. To je citat ove odredbe:

„U Matici hrvatskoj ravnopravni su svi demokratski politički programi i idejna uvjerenja;...“ – bez ikakvih daljnjih ograničenja i uvjeta. Ako to pažljivo pročitate lako ćete razabrati da je to, između ostaloga, poziv liberaliziranim komunistima i

srpskim (Nikolić-Šešeljevim) radikalima, kojih ima u Hrvatskoj u ne malom broju, da svoje programe ugrade u okvire Matice hrvatske.

Zagreb, 8. veljače 2012.

¹ Ovo je originalni tekst članka koji je objavio Vjesnik 13. veljače 2012. s prešućivanjem komunista i Srba u zadnjoj rečenici. Istoga dana kada se članak pojavio na kioscima, potpredsjednik SDP-ove vlade Radimir Čačić objavio je na večernjem Dnevniku HRT da se Vjesnik ukida.